

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീമദ്വേംകടാധരി വിരചിതം
|| ശ്രീലക്ഷ്മീസഹസ്രം ||
|| ഉത്സവസ്തബകഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ഉത്സവസ്തബകഃ ॥

വിഖ്യാത വിഭവാ സാ മാം വിഷ്ണുപത്നീ വിലോകതാം ।
വിപുലാനുത്സവാൻ യസ്യ വിരിഞ്ചയാദ്യാ വിതമ്പതേ ॥ 1 ॥

വിധിശിവപ്രമുഖാ വിബുധേശ്വരഃ
വിവിധമച്യുതപത്നി തവോത്സവം ।
അകലയൻ സകലസ്യ ശരീരിണോ
നിരവധീരവധീരയിതും വ്യധഃ ॥ 2 ॥

നിരൂപമം യുവയോഃ ശുഭമുത്സവം
ജനനി ലോകയിതും ധൃതകൗതുകഃ ।
ഉപഗതാ കില കാഽപി പരാ ത്വരാ
പുരവധുരവധുതഗൃഹക്രിയാ ॥ 3 ॥

ജനനി സത്വരചംക്രമസംഭ്രമേ
ചരണതഃ പതിതൗ മണിനൂപുരൗ ।
തവ മഹോത്സവ ഭൂഭജനോന്മിഷത്-
കുതുകയാ തു കയാചിദനാദ്യതൗ ॥ 4 ॥

തവ മഹേ ഗതിമാന്ദ്യകൃതൗ കുചാ-
വിതി രുഷാ ചലിതാശു രമേഽപരാ ।
അനുഗൃഹീതഭഞ്ചലനിർഗ്ഗലൻ-
നവസരാവസരാത്യയഭീരുകഃ ॥ 5 ॥

ശ്രുതഭവന്മഹവാദ്യരവാ ജവാത്
പഥി രമേ ചലിതാഭരണസ്വനൈഃ ।
ശ്രുതരുതേഽന്തരിതേഽസ്ഥി സുവഞ്ചിതേ-
ത്യപരയാ പരയാ ഹസിതാ വധുഃ ॥ 6 ॥

മഹമഹീഭജനോത് കലികാകൃത-
 ദ്രുതഗതിഃ ശ്ലഥപുഷ്പസരാഽപരാ |
 കൃതവതീവ മുദാ കൂസുമാഞ്ജലിം
 തവ രമേ വരമേഖല മധ്യമാ || 7 ||

മഹജുഷസ്തവ ദേവി സിന്ധേവിഷാ
 ദിശതി മന്ദഗതേരപി സദ്ഗതിം |
 തദിഹ ദിവ്യഗതിം വിതരിഷ്യസി
 ത്വമമലേ മമ ലേഖദുരാസദാം || 8 ||

അഭിചകാംക്ഷ മനഃപ്രഭവം ജവം
 ചരണയോരപി കാചന സാദരാ |
 കലയിതും ഭവതീം കലശാംബുധേഃ
 ദുഹിതരം ഹിതരമ്യമഹോത്സവാം || 9 ||

ജനനി താമരസോദരസോദര-
 ശ്രീയമവേക്ഷ്യ സവിസ്തമയമുത്സവേ |
 ന തത്യപൂർന്നരദൈവതയോഷിതഃ
 ശുഭവതീം ഭവതീം സഹ ശൗരിണാ || 10 ||

പ്രിയതമാർപ്പിതയാവകപാദയാ
 തവ മഹോത്സവ ഭൂർന്ന യയാ സ്ത്രിയാ |
 ദ്രുതമഗാമി പദോർന്ന പരം ധൃതഃ
 കൃപിതയാഽപി തയാരുണിമാ ദൃശോഃ || 11 ||

അഭിവൃഷാചലമാപതതാം ദ്രുതം
 തവ രമേ പരമോത്സവലിപ്സയാ |
 അജനി നോ പഥിഭിഃ സമയാത്യയോ
 ദിവിഷദാം വിഷദാന്തരിതൈരപി || 12 ||

പ്രസ്യമരാഗരുധുപപരമ്പരാ-
 സുരഭിതാഃ ശുഭദീപശതാദൃതാഃ |

ത്രിയുഗപത്തി മഹോത്സവഭൂമയഃ
സുരചയം രചയന്തി സവിസ്ഥയം || 13 ||

തവ മഹ പ്രതിനന്ദനകമ്പിതൈഃ
സുരതരോഃ ശിവരൈഃ സ്വയമീരിതാഃ |
ജനനി വേംകടശൈലമഭൂഷയൻ
സുമനസോ മനസോ ഹരണക്ഷമാഃ || 14 ||

ശുഭതരാഭരണാഭരണാത്മനാ
രുചിതരംഗപിശംഗിത സദ്മനാ |
ജനനി സാർത്ഥയസേ മരുതാം മഹോത്-
സവപുഷാ വപുഷാഽനിമിഷാ ഭൃശഃ || 15 ||

മധുജിതാ സമമുത്സവമണ്ടപേ
സ്ഥിതവതീം ഭവതീമവലോകിതും |
അഭിരുചിഃ പുനരാത്തകുതുഹലൈഃ
നിജഗൃഹേ ജഗൃഹേ ന വധുജ്ജനൈഃ || 16 ||

അധിമഹോത്സവമർണ്ണവകന്യകേ
പരമഭക്തിജുഷാം പ്രണതിസ്തവ |
തനുധനുർല്ലതയാ സുഭൃശാം ഗുരുഃ
തനതയാ നതയാ സുകരാഽഭവത് || 17 ||

ഭജനഹർഷജ നാട്യജവോച്ഛലൻ-
മുകുടലോലമരുത്സരിദുത്ഥിതൈഃ |
ജലകണ്ണൈർഭവദുത്സവമേദിനീഃ
ശശിശിരാഃ ശിശിരാഃ കുരുതേ രമേ || 18 ||

ത്രിണയനേന വിനമ്രശിരഃ ക്ഷരത്-
ത്രിദശസിന്ധുമഹോർമ്മിഭിരുത്സവേ |
കിമപി പാദ്യമദായി പദാബ്ജയോഃ
നതവതാ തവ താമരസാലയേ || 19 ||

തവ മഹേ മിലിതാത് ത്രിദശീഗണാത്
 ന ബിഭിദേ നരലോക വധുജനഃ |
 ത്വദവലോകനവിസ്തയതോ യതോ
 ജനനി മേ ന നിമേഷമവാപ സഃ || 20 ||

പ്രണയിനാ സമമുത്സവമണ്ടപേ
 സ്ഥിതിമതീം ഭവതീം പ്രണിനംസവഃ |
 ഹരിഗിരിം ഹരിപത്നി സമാശ്രിതാഃ
 ത്രിദിവനോ ദിവി നോപയയുഃ സ്വപ്യഹാം || 21 ||

അധിമഹം ഭവതീം കമലേ സ്തുവൻ
 അഭിമുഖഃ സ്തിമിതേക്ഷണമഗ്രതഃ |
 അപി സുരേഷസുരേഷു നരേഷു വാ
 ശിരസി കോ രസികോ ന ദധേഽഞ്ജലിം || 22 ||

അധിമഹോത്സവമപ്സരസാം ഗണൈഃ
 സഹ രമേ പരഭക്തിജുഷസ്ത്വയി |
 പുലകിനഃ കലഗദ്ഗദഗീതയോ
 മുനിജനാ നിജനാട്യമദർശയൻ || 23 ||

ഉപഗതോത്സവദിവ്യഗൃഹാംഗണഃ
 കമലവാസിനി സംയമിനാം ഗണഃ |
 നിഗമസൗരഭശോഭനയാ സ്തുതിം
 സ ഹി ഗിരാഽഹിഗിരാവകരോത് തവ || 24 ||

മധുവീരോധിപുരന്ദ്രി മഹോത്സവേ
 ശുഭഗുണഗ്രഥിതാ കില മാലികാ |
 സ്തവമയീ സ്തവകൈസ്തവ കൈർഗ്ഗിരാം
 ന കലിതാ കലിതാഡന കാംക്ഷിഭിഃ || 25 ||

തവ മഹേ സ്തവകോടിചികീർഷയാ
 ദൃഗധികാ രസനാശ്ചകമേ രമേ |

രചയിതും സ്തവമേകരസജ്ഞയാ
കൃശതമം ശതമന്യൂരിതത്രപഃ || 26 ||

തവ ഹരേർദ്ദയിതേ ദൃഡഭക്തിതഃ
ചതസ്യഭിഃ ശ്രുതിഭിശ്ചതുരാനനഃ |
അഭിനൂതിം തനൂതേ സ്ഥ മഹോത്സവേ-
ഷ്വഹരഹർഹരഹർയഭിനന്ദിതാം || 27 ||

ജനനി ഗന്ധവഹൈർഭവദുത്സവേ
ഖഗപതിഃ ശ്രുതിസൗരഭശോഭനൈഃ |
ശ്രമഹരൈർജ്ജനിതൈർന്നിജപക്ഷതി-
വ്യജനതോ ജനതോഷണമാതനോത് || 28 ||

തനൂദ്യതാം തവ ദേവി മഹോത്സവേ
നടനഗാനനതിസ്തവനാദയഃ |
പരമഭക്തിഭരാദിഹ നാഭവൻ
ശ്രമകരാ മകരാലയകന്യകേ || 29 ||

പദയുഗം തവ ഭക്തിഭരാദഹം
പ്രഥമികാമുപഗമ്യ സുരസ്ത്രിയാ |
ഹരിപുരന്ധി മഹേഽംഗജിതസ്ഫുരത്
കനകയാ ന കയാ പരിചർയതേ || 30 ||

ദിനകരം തമസാമിവ രാജയഃ
കമലവാസിനി കൽമഷപംക്തയഃ |
അപി വിലോകയിതും പ്രഭവന്തി തേ
ജനമഹോ ന മഹോത്സവദർശിനം || 31 ||

തവ മഹേ സുരദാനവമാനവ
പ്രഭൃതിപാദഹതിപ്രഭവൈ രമേ |
ക്ഷിതിരജോനിചയൈഃ സ്ഥഗിതാതപോ
ദിനകരോ ന കരോതി ജനവൃഥാം || 32 ||

അഥ തവാസ്യവിയോരവലോകനാത്
 സുരകരാംബുരുഹാണി മഹോത്സവേ |
 മുകുലിതാന്യുഡുപംക്തിപരിസ്ഫുരൻ
 നവരദേ വരദേ കമലാലയേ || 33 ||

മുകുലിതം നിയമേന കരാംബുജൈഃ
 മുദിതമക്ഷിചകോരകുലൈഃ സതാം |
 തവ മഹേഽംബ ഹരൗ നയനീഭവത്
 രവിവിധൗ വിവിധൗജസി ഭാത്യപി || 34 ||

തവ സിഷേവിഷയാ വിഷയാന്തര-
 ത്യജനനിശ്ചലചേതസ ഉത്സവേ |
 പ്രജഹുരംബ തപോഽപി പരാശര-
 പ്രഭൃതയോ ഭൃതയോഗകലാഃ സ്വയം || 35 ||

സുമനസോ മൂനയശ്ച തവോത്സവേ
 ശ്രിദിവധേനുപയോരസധാരയാ |
 വിരചയന്ത്യഭിഷേകവിധാന മൃക്-
 ചയജുഷാം യജുഷാം പ്രകരൈ രമേ || 36 ||

വിധിശിവാദിസുരേഷു തവോത്സവേ
 വിരചയത്വഭിഷേചനമിന്ദിരേ |
 മനുശതം മുനിമാണവകാഃ സ്ഫുട-
 ധനി ജഗൂർന്നിജഗൂർവ്വഭിചോദിതാഃ || 37 ||

തവ മഹേഷ്ഭിഷേകവിധൗ കൃതേ
 ജഗദശേഷമഗാദപതാപതാം |
 തദിദമദ്ഭൃതമംബ ഫലിസ്ഥലാത്
 ഫലഗതിർല്ലഗതി സ്ഥ പരത്ര യത് || 38 ||

അഥ തവോത്സവധാമ്നി ബുധാഃ സുധാ-
 കരസഹോദരി സാദരമർച്ചയൻ |

സുരഭിളൈർഭവതീം ശ്രുതഷ്ട് പദാ-
രവകുലൈർവൃകുലൈരപി ചമ്പകൈഃ || 39 ||

മധുലിഹാം ഭവദംഘ്രിസമർപ്പിത-
പ്രസവവാസവതാം കമലേ തദാ |
സുരകിരീടഗതാജ്ജഗൃഹേ ഭിദാ
രവലവൈർബൃലവൈരിശിലാകുലാൽ || 40 ||

സുമനസോ ഭഗദംഘ്രിജുഷാം രമേ
സുമനസാമനുഷംഗത ഉത്സവേ |
തവ പദാന്തികഭാജമപുജയൻ
സുമലിനാമലിനാമപി മണ്ഡലീം || 41 ||

സ്വശിരസാ ദധതഃ കുസുമം മുദാ
സുമഹിതാ ഇതി നാദ്ഭൂതമുത്സവേ |
ചരണയോഃ സുരപംക്തിഭിരർപ്പിതം
തവ നരാ വനരാശിതനുഭവേ || 42 ||

പനസചൂതഫലാദിഭിരുജ്ജലം
സരസസുപമപുപശതാവൃതം |
അഥ നിവേദനമംബ സുരൈഃ ക്ഷരദ്-
ഘൃതവരം തവ രമ്യമകൽപ്യത || 43 ||

ജനനി ശേഷതയാ ഭൃശമുത്സുകൈഃ
തവ നിവേദിതശേഷമഭൂജ്യത |
സുമധുരം സുമനോഭിരഥോത്സവാ-
പവരകേ വരകേതനഭൂഷിതേ || 44 ||

അഥ സുധാന്യഭവം ജനമോദനം
ജനനി മാനസരഞ്ജനമോദനം |
ഭവദവേക്ഷണസംസ്കൃതമത്തി യോ
രസനയാ സ ന യാചതി താം സുധാം || 45 ||

അധിവേദ്ഭവനാഗ്രവിതർദ്ദികം
 ജനനി ജാഗ്രത ഏവ ജയാദയഃ |
 അഗണയന്നമരാനപി താവകേ
 ഘനമഹേ ന മഹേന്ദ്രപുരഃസരാൻ || 46 ||

ജനവിമർദ്ദശമോദ്യതനിർദ്ദയോദ്-
 ഭടചമുപതിവേത്രഹതിസ്പൃശാം |
 പ്രഹൃതിരസ്തി മദംബ മഹേ തവാ-
 ര്ചനകൃതാം ന കൃതാന്തകൃതാന്തതഃ || 47 ||

തവ മഹോത്സവവൈഭവദർശിനാം
 തനുഭൃതാം വിവിധൈഃ സ്തവനാദിഭിഃ |
 പ്രമുദിതാ കമലേ ഭവതീ സതീഃ
 അപരിപുഃ പരിപുരയതി ശ്രിയഃ || 48 ||

ജനനി തസ്യ ജനസ്യ വൃഥാ സുധാ-
 സഹഭവേ വിദധേ വിധിരീക്ഷണേ |
 യ ഇഹ നാനുഭവേദലസസ്തവോ-
 ത്സവരസം വരസംമദകാരണം || 49 ||

ഭവദീയോത്സവവിഭവം
 ഫണിപതിവാചസ്പതിപ്രഭൃതിവർണ്ണ്യം |
 കഥമൽപധിയഃ കവയഃ
 കഥയന്തു ക്ഷീരധേഃ കന്യേ || 50 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭക്താധരിവിരചിതേ ശ്രീലക്ഷ്മീസഹസ്രേ ഉത്സവസ്തബകഃ ||